

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS ŠVIETIMO KOKYBĖS IR REGIONINĖS POLITIKOS DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

PAŽYMA DĖL FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO

2017 m. spalio 4 d. Nr. KA1-64
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-327 „Dėl darbo grupės sudarymo“, Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento Regioninės politikos analizės skyriaus specialistai atliko patikrą dėl formaliojo profesinio mokymo organizavimo ir vykdymo (tikrintų teikėjų sąrašas 1 priede).

Patikros tikslas – įvertinti, kaip švietimo teikėjai, turintys licenciją vykdyti formalųjį profesinį mokymą, organizuoja ir vykdo formalųjį profesinį mokymą (2016–2017 metais).

Patikros aspektai: teikėjų pasirengimas vykdyti formalųjį profesinį mokymą, mokymo proceso organizavimas ir apskaita, baigiamasis mokymosi pasiekimų vertinimas, mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų išdavimas ir apskaita.

Patikros metodai – mokymo organizavimo ir vykdymo dokumentų analizė, pokalbiai su teikėjų vadovais, už mokymo organizavimą atsakingais asmenimis, mokytojais, mokiniais, teikėjų konsultavimas.

Teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimas Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 7 d. nutarimo Nr. 833 redakcija).
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. V-482 „Dėl formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-479 redakcija).
5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymas Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“.
6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 13 d. įsakymas Nr. V-512/A1-142 „Dėl reikalavimų profesinio mokymo sutartims ir jų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. V-1160/A1-304 redakcija).
7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d. įsakymas Nr. V-326 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 102:2011 „Įstaiga, vykdanči formaliojo profesinio mokymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.
8. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. lapkričio 8 d. įsakymas Nr. V-1549 „Dėl profesinio mokymo dienyno ir praktinio mokymo dienyno formų patvirtinimo“.

9. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. ISAK-2008 „Dėl dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. V-195 redakcija).

10. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. V-231 „Dėl profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio, formos ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

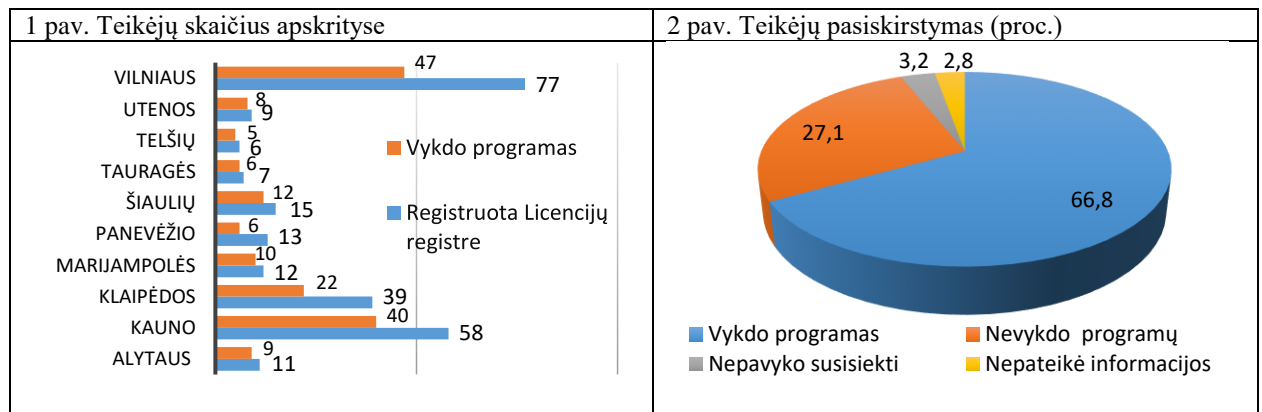
11. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 3-79 „Dėl C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinėi profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suderinta su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministru).

12. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 14 d. įsakymas Nr. V-15 „Dėl asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Bendra informacija

AIKOS duomenimis, licencijas organizuoti ir vykdyti formalųjį profesinį mokymą turi 247 teikėjai, neskaičiuojant profesinių mokyklų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendinančioji institucija yra Švietimo ir mokslo ministerija, ir kitų teikėjų, kurie vykdo tik pirminį profesinį mokymą.

Vadovaujantis *Švietimo teikėjų (išskyrus aukštąsias mokyklas) veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklių*, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1766 „Dėl švietimo teikėjų (išskyrus aukštąsias mokyklas) veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklių patvirtinimo“, 9 punkto nuostata, prieš vykdant patikrą buvo atliktas teikėjų veiklos rizikos vertinimas, teikėjams pateikiant elektroninį klausimyną. Išanalizavus ir apibendrinus surinktą informaciją, išsiaiškinta, kad daugiausiai teikėjų yra Vilniaus (31,2 proc.), Kauno (23,5 proc.) ir Klaipėdos (15,8 proc.) apskrityse. 165 (66,8 proc.) teikėjai nurodė, kad vykdo programas, 67 (27,1 proc.) – programų nevykdo, 7 (2,8 proc.) – nepateikė informacijos, su 8 (3,2 proc.) teikėjais susisiekti nepavyko (žr. 1–2 pav.).

Šaltinis: AIKOS, teikėjų apklausos duomenys

Pagal švietimo teikėjų veiklos rizikos vertinimo kriterijus, vadovaujantis rizikos vertinimo nuostatomis, patikrai atrinkta 50 teikėjų, tačiau sąrašas buvo koreguotas, atsižvelgiant į teikėjų pateiktą informaciją dėl licencijuotos veiklos sustabdymo, nevykdymo 2016–2017 m., licencijos galiojimo panaikinimo. Iš viso specialistai patikrino 46 teikėjus, įvertino 46 programų vykdymą 105 grupėse 71 mokymo vietoje (žr. 2 priedas). Visiems teikėjams, kurių veikla buvo patikrinta, išsiųstos pažymos, kuriose pagal patikros aspektus nurodytos išvados bei siūlymai veiklai tobulinti.

1. Teisė vykdyti formalųjį profesinį mokymą

Švietimo įstatymo 2 straipsnio 34 dalyje nustatyta, kad teikėjai, kuriems švietimas nėra pagrindinė veikla, turi teisę vykdyti švietimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. *Profesinio mokymo įstatyme* 12¹ straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad juridiniai ir fiziniai asmenys, norintys vykdyti formalųjį profesinį mokymą, turi turėti formaliojo profesinio mokymo licenciją. Visi tikrinti teikėjai turi galiojančias licencijas, suteikiančias teisę vykdyti formalųjį profesinį mokymą: 10

(21,7 proc.) teikėjų šią teisę įgiję iki 2000 m., 16 (34,8 proc.) – 2000–2009 m. ir 20 (43,5 proc.) teikėjų – nuo 2010 m. ir vėliau.

Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – *Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklės*), 41.1 papunktyje nurodyta, kad licencijos turėtojas turi teisę įgyvendinti Licencijų registre įrašytas mokymo programas nurodytais mokymo vietų adresais. Patikros metu nustatyti trys atvejai, kai teikėjai mokymo programas vykdė Licencijų registre nenurodytu adresu.

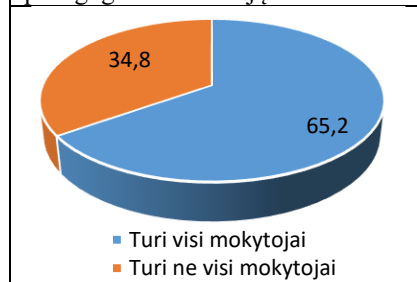
2. Profesijos mokytojų išsilavinimo ir kvalifikacijos atitiktis nustatytiems reikalavimams

2.1. Mokytojų išsilavinimas ir pedagogo kvalifikacija

Pagal *Švietimo įstatymo* 48 straipsnio 1 dalies reikalavimą profesinio mokymo dalyko mokytojais gali dirbti asmenys, turintys pedagogo kvalifikaciją arba įgiję aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 m. ar spec. vidurinį, įgytą iki 1995 m.) išsilavinimą ir per metus nuo darbo mokytoju pradžios išklausę pedagoginių psichologinių žinių kursą, arba baigę profesinio mokymo programą, įgiję vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją, turintys 3 metų atitinkamos srities darbo stažą ir išklausę pedagoginių psichologinių žinių kursą.

Nustatyta, kad visų teikėjų mokytojai turi ne žemesnį, nei *Švietimo įstatyme* nustatytą išsilavinimą. 30 (65,2 proc.) teikėjų vykdomas programas įgyvendina mokytojai, turintys pedagogo kvalifikaciją arba išklausę pedagoginių psichologinių žinių kursą. 16 (34,8 proc.) teikėjų mokytojais yra įdarbinę asmenys, neturinčius pedagogo kvalifikacijos ir neišklausiusius reikiamų kursų (žr. 3 pav.).

3 pav. Teikėjų pasiskirstymas (proc.) pagal mokytojus, turinčius pedagogo kvalifikaciją

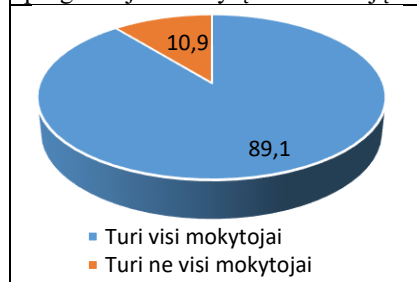
Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

Tikrinant teikėjus, kurie vykdo vairuotojų pradinės profesinės kvalifikacijos įgijimo ir jų periodinio profesinio mokymo programas, kurias baigus gaunamas diplomą arba pažymėjimas ir įrašomas Europos Bendrijos kodas (95) (toliau – 95 kodo programos), išsiaiškinta, kad mokytojai, vykdančios šias programas, yra išklausę 160 val. trukmės Specialiuosius pirminius kursus vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams, kuriuose pedagogikai (andragogikai) skiriamos 34 val., bendrajai pedagoginei (andragoginei) ir eismo psichologijai – 24 val. Šias programas vykdančių teikėjų atstovų teigimu, jų mokytojams galėtų būti įskaitytos išklaustytos 54 val. kaip dalis pedagoginių psichologinių žinių kurso.

2.2. Mokytojų kvalifikacijos atitiktis mokymo programose nustatytiems reikalavimams

Profesinio mokymo įstatymo 12¹ straipsnio 3 dalyje ir *Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai*

4 pav. Teikėjų pasiskirstymas (proc.) pagal mokytojus, turinčius programoje nustatytą kvalifikaciją

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“ (toliau – *Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašas*), 13 punkte reglamentuota, kad mokytojų dalykinis pasirengimas (kvalifikacija) turi atitikti nustatytą profesinio mokymo programoje. Išsiaiškinta, kad 41 (89,1 proc.) teikėjo mokytojai yra įgiję mokymo programose nustatytą kvalifikaciją (žr. 4 pav.). 6 (13 proc.) teikėjai yra įdarbinę mokytojus, neturinčius mokymo programose nustatytą reikalavimų.

Nustatyti neatitikimai:

- Pagal Drabužių mazgų siuvėjo mokymo programą (valstybinis kodas 162072301) dirbantys mokytojai neturi programoje nustatytos darbo patirties aukštojoje ar profesinio rengimo mokykloje.

- Dalis mokytojų, įgyvendinančių Krautuvų vairuotojo mokymo programą (valstybinis

kodas 261104108) neturi joje nurodytos teisės vadovauti suskystintų dujų kuro sistemų automobiliuose įrengimui ir jų eksploatavimui arba teisės dirbti dujofikuotų automobilių priežiūros meistras. Vienas mokytojas yra baigęs Krautuvų vairuotojo mokymo programą ir turi profesinio mokymo diplomą, tačiau neatitinka programoje nustatyto reikalavimo „turėti ne žemesnį kaip aukštesnį išsilavinimą (variklinių transporto priemonių specializacija)“.

- Manikiūrininko mokymo programą (valstybinis kodas 262101201) įgyvendinantis mokytojas neturi dalyko specializacijos išsilavinimo.

- Pagal Medkirčio mokymo programą (valstybiniai kodai 261082102 ir 161082101) dirbantys mokytojai neturi šakos Darbų saugos specialisto arba miško ruošos darbų vadovo mokymo kursų baigimo pažymėjimų, kai kurie – medkirčio kvalifikacijos ir praktinio darbo patirties.

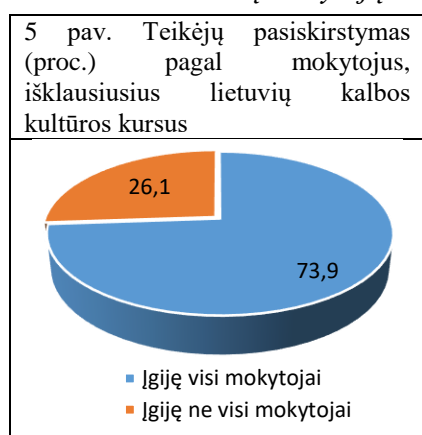
- Plataus profilio kirpėjo mokymo programose (valstybiniai kodai 362101202 ir 262101204) nurodyta, kad mokytojai turi turėti ne žemesnį kaip aukštesnį išsilavinimą, tačiau mokytojai turi tik profesinį išsilavinimą.

Pažymėtina, kad mokymo programose yra reikalavimų, neatitinkančių galiojančių teisės aktų ir šiuolaikinių švietimo realijų, pvz.: nustatytas reikalavimas turėti aukštesnį išsilavinimą, nors *Švietimo įstatyme* reglamentuota, kad dirbti gali baigę profesinio mokymo programą, įgiję vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją; nustatyta, kad mokytojai turi būti atestuoti vadovaujantis nebegaliojančiais darbo rinkos mokymo centrų profesijos mokytojų atestacijos nuostatais; Krautuvų vairuotojo mokymo programoje (valstybinis kodas 261104108) nurodyta, kad mokytojas pasirinktinai gali turėti teisę dirbti dujofikuotų automobilių priežiūros meistras, tačiau mokymo programos, kurios suteiktų tokią teisę, nebevykdomos ir pan.

Trijose tikrintose programose – Pardavėjo (valstybinis kodas 362041601, parengta 2005 m.), Higieninės kosmetikos kosmetiko (valstybinis kodas 440101203, parengta 2014 m.) ir Masažuotojo (valstybinis kodas 440091501, parengta 2014 m.) nėra nustatytų jokių reikalavimų mokytojų dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai). Tai prieštarauja *Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklėms*, kurių 10.2 papunktyje nustatyta, kad, norint gauti licenciją, reikia pateikti dokumentus ar jų kopijas, įrodančias apsirūpinimą žmogiškaisiais išteklių, nurodytais mokymo programoje, o 42.3 papunktyje licencijos turėtoju įtvirtinta pareiga užtikrinti, kad mokytojų išsilavinimas, kvalifikacija atitinkamos mokymo srities darbo patirtis atitiktų ne tik teisės aktų, bet ir mokymo programose nustatytus reikalavimus.

2.3. Mokytojų kompetencijų atitiktis nustatytiems reikalavimams (lietuvių kalbos kultūros kursų išklausymas)

Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo 7 punkte nurodyta, kad mokytojai turi būti išklausę

lietuvių kalbos kultūros kursus (per metus nuo darbo mokytoju pradžios), jeigu nėra išklausę ne mažesnės apimties (22 val. arba 1 kredito) dalyko studijų metu. Nustatyta, kad 34 (73,9 proc.) teikėjų mokytojai atitinka šį reikalavimą, 12 (26,1 proc.) teikėjų – neatitinka (žr. 5 pav.).

Daugiau nei 40 proc. teikėjų, kurių mokytojai nėra išklausę reikiamų kursų, vykdo 95 kodo programas. Šias programas įgyvendinantys mokytojai Specialiuosiuose pirminiuose kursuose vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams yra išklausę 18 val. kalbos kultūros, dalykinės kalbos ir raštvedybos kursą. Teikėjų atstovų teigimu, tikslinga būtų užskaityti šiuos kursus arba parengti trumpas apimties (4 val.) kursų programą, kurią baigus būtų užskaitomi 22 val. kursai.

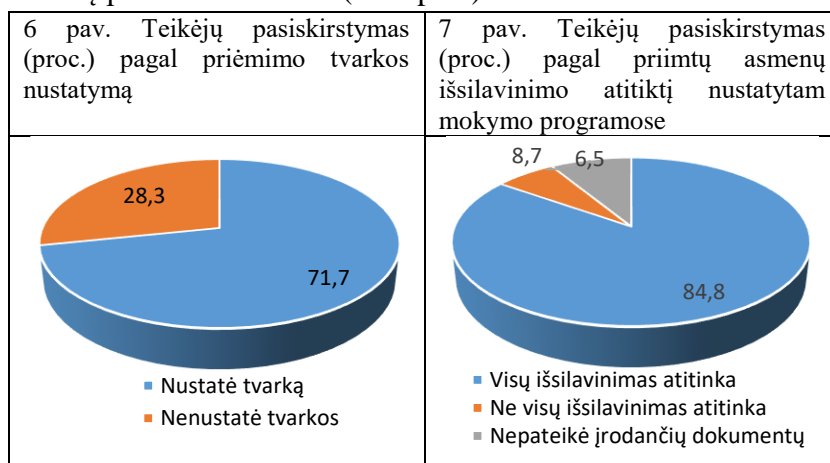
Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

3. Mokinių priėmimas ir apskaita

3.1. Priėmimo tvarka, mokinių amžius ir išsilavinimas

Pagal *Profesinio mokymo įstatymo* 14 straipsnio 4 dalį asmenų priėmimo tvarką nustato

teikėjas, atsižvelgdamas į mokymo programose jiems nustatytus reikalavimus. Patikros metu išsiaiškinta, kad 33 (71,7 proc.) teikėjai turi pasitvirtinę tokias tvarkas, 13 (28,3 proc.) teikėjų nėra nustatę priėmimo tvarkos (žr. 6 pav.).

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

Profesinio mokymo programose yra nurodyti reikalavimai priimanų asmenų išsilavinimui, amžiui, kai kuriose programose – ir profesinei kvalifikacijai ir / ar darbo patirčiai. Tikrinimo metu nustatyta, kad visų teikėjų priimtų mokytis mokinių amžius atitinka mokymo programose nurodytus reikalavimus. 3 (6,5 proc.) teikėjų priimti mokytis asmenys neturi reikiamo išsilavinimo (žr. 7 pav.).

Nustatyti neatitikimai:

- Krautuvų vairuotojo mokymo programoje (valstybinis kodas 261104108) nurodyta turėti pagrindinį išsilavinimą, tačiau priimti asmenys, baigę 6 ir 7 klases.

- Plataus profilio kirpėjo mokymo programoje (valstybinis kodas 362101202) nustatytas reikalavimas turėti vidurinį išsilavinimą, tačiau priimtas asmuo, turintis pagrindinį išsilavinimą.

4 (8,7 proc.) teikėjai pateikė ne visų mokinių, besimokiusių pagal atitinkamas programas, išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijas, todėl nenustatyta, ar priimti asmenys turi programose nurodytą išsilavinimą. Šių teikėjų atstovų teigimu, teisės aktuose nėra reglamentuota kaupti išsilavinimo dokumentų kopijas, informaciją apie asmenų išsilavinimą galima rasti Mokinių registre, be to, priimant asmenis, pasitikima įstaigomis, kurios juos siunčia mokytis (darbdavys, Darbo birža) pagal konkrečias programas. Tačiau Mokinių registre galima rasti duomenis apie asmenų, besimokiusių nuo 2002 m., išsilavinimą, be to, teikėjams, vykdančioms tęstinio mokymo programas, registruojant mokinius registre, nėra privaloma nurodyti jų išsilavinimą, todėl gali būti priimami mokytis asmenys, neturintys reikiamo išsilavinimo.

Patikros metu fiksuoti atvejai, kai pagal profesinio mokymo programas mokėsi ne Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie siekė įgyti profesinę kvalifikaciją ir Europos Bendrijos kodą (95). Švietimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje apibrėžta, kad užsienio piliečiai, norintys mokytis, turi turėti teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, *C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 3-79 „Dėl C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suderinta su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministru), 3 punkte ir 9.2 papunktyje nustatyta, kad ne ES piliečiai turi būti įdarbinti Lietuvoje. Patikros metu nustatyta, kad užsienio piliečius mokė 6 teikėjai:

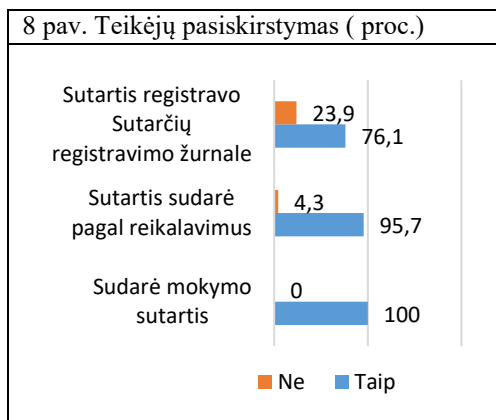
- Trys teikėjai pateikė užsienio piliečių dokumentų, patvirtinančių teisę mokytis, kopijas.
- Du teikėjai pateikė užsienio piliečių turimų darbo vizų kopijas.
- Vienas teikėjas mokė ne Europos Sąjungos piliečius, tačiau nepavyko nustatyti, ar užsienio piliečiai turėjo teisę nuolat ar laikinai gyventi arba dirba Lietuvoje, kadangi teikėjo atstovas nepateikė tai įrodančių dokumentų kopijų.

Visi teikėjai profesinio mokymo sutartyse yra įsipareigoję pasirašytinai supažindinti mokinius su vidaus tvarkos taisyklėmis, kaip ir nustatyta *Reikalavimų profesinio mokymo sutartims ir jų registravimo tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. V-512/A1-142 „Dėl reikalavimų profesinio mokymo sutartims ir jų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

(toliau – *Reikalavimų profesinio mokymo sutartims ir jų registravimo tvarkos aprašas*), 3.4.1.4 papunktyje, tačiau beveik trečdalis teikėjų nesilaikė šio reikalavimo. Dalies teikėjų atstovų teigimu, mokinius su vidaus tvarka supažindina žodžiu, taisyklės yra iškabintos matomoje vietoje.

3.2. Profesinio mokymo sutartys

Profesinio mokymo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad asmens priėmimas įforminamas profesinio mokymo sutartimi. Visi teikėjai su mokiniais yra sudarę sutartis (žr. 8 pav.).

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

Išanalizavus profesinio mokymo sutartis, nustatyta, kad yra teikėjų, kurie sudarydami sutartis, nesilaikė visų *Reikalavimų profesinio mokymo sutartims ir jų registravimo tvarkos aprašo* nuostatų:

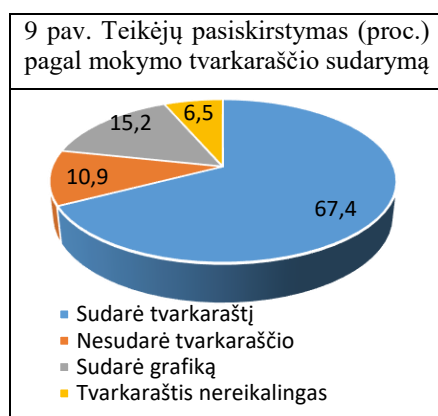
- Apie ketvirtadalis teikėjų, nepaisydami aprašo 7 punkto reikalavimo, sutarčių neregistruoja Mokymo sutarčių registracijos žurnale.
- Vienas teikėjas nenurodė mokymosi pradžios ir pabaigos laiko – nesilaikoma minėto aprašo 3.5 papunkčio reikalavimo sutartyje nurodyti jos galiojimo terminą.
- Vienas teikėjas sutartis sudarė mokymams prasidėjus – nesilaikoma aprašo 6 punkto nuostatos, kad sutartys turi būti sudaromos iki mokymų pradžios. Teikėjo

atstovo teigimu, tokia situacija susidarė dėl užsitęsusio tarpinstitucinio bendradarbiavimo su teritorine Darbo birža.

4. Mokymo organizavimas ir apskaita

4.1. Mokymo tvarkaraščiai

Pagal *Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-482 „Dėl formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – *Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašas*), 14 punkto reikalavimą, mokymo planui įgyvendinti sudaromas mokymo tvarkaraštis. Trys (6,5 proc.) teikėjai pagal tikrintas programas mokė tik eksternus, todėl mokymo tvarkaraščių rengti nereikėjo. *Lietuvos higienos normoje HN 102:2011 „Įstaiga, vykdanči formaliojo profesinio mokymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“*, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-326 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 102:2011

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

„Įstaiga, vykdanči formaliojo profesinio mokymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, 72 ir 74 punktuose nustatyti reikalavimai tvarkaraščiui: turi būti nurodytas užsiėmimų pradžios ir pabaigos laikas, numatytos pertraukos, užsiėmimų ir pertraukų trukmė.

Nustatyta :

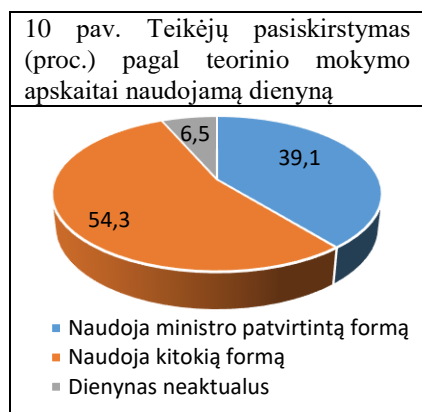
- 31 (67,4 proc.) teikėjas sudarė mokymo tvarkaraščius, kurie atitinka reikalavimus (žr. 9 pav.).
- 5 (10,9 proc.) teikėjai nesudarė tvarkaraščio.
- 7 (15,2 proc.) teikėjai sudarė tvarkaraščiui nustatytų reikalavimų neatitinkančius mokymo grafikus, dienotvarkes.

4.2. Mokymo apskaita

Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo 21 punkte reglamentuota, kad profesinio mokymo apskaita (mokymo turinio, lankomumo, mokymosi pasiekimų vertinimo ir kita informacija) tvarkoma profesinio mokymo dienyne, kurio formą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

Kaip jau minėta, 3 (6,5 proc.) teikėjai pagal tikrintas programas mokė tik eksternus, todėl mokymo apskaitos jie nevykdė. Nustatyta, kad teorinio mokymo ir mokymo įstaigoje vykdomo praktinio mokymo apskaitai 18 (39,1 proc.) teikėjų naudoja švietimo ir mokslo ministro 2012 m.

lapkričio 8 d. įsakymu Nr. V-1549 „Dėl profesinio mokymo dienyno ir praktinio mokymo dienyno formų patvirtinimo“ patvirtintos formos profesinio mokymo dienyną (žr. 10 pav.).

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

Kiti teikėjai:

- Naudoja Mokymo apskaitos žurnalą, gaunamą iš Švietimo aprūpinimo centro arba seniau iš šio centro gautus Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus patvirtintos formos žurnalus (13 (28,3 proc.) teikėjų).

- Naudoja pačių parengtos formos dienyną ar žurnalą, kurie parengti adaptuojant švietimo ir mokslo ministro arba Darbo rinkos mokymo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus patvirtintas formas (10 (19,6 proc.) teikėjų).

- Pildo laiko apskaitos žiniaraštį (1 (2,2 proc.) teikėjas).

- Naudoja elektroninę dienyno formą (1 (2,2 proc.) teikėjas ir 1 teikėjo skyrius). Pagal *Dienynų sudarymo elektroninio*

dienyno duomenų pagrindu tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 „Dėl dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos aprašo patvirtinimo“, 4 punktą teikėjas turi būti pasitvirtinęs elektroninio dienyno tvarkymo nuostatus, tačiau abu teikėjai nėra patvirtinę tokių nuostatų.

Pažymėtina, kad švietimo ir mokslo ministro patvirtintos formos dienynas pritaikytas ilgos trukmės pirminio profesinio mokymo programų vykdymo apskaitai, o teikėjų vykdomos tęstinio profesinio mokymo programos yra trumpos, pvz., Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti mokymo programos (valstybinis kodas 260104108) mokymosi trukmė – 35 val., Darbininko, dirbančio aukštalipio darbus mokymo programos (valstybinis kodas 260102202) – 40 val., todėl naudoti kelerių metų mokymosi trukmei skirtus dienynus yra netikslinga.

4.3. 95 kodo programų praktinio mokymo apskaita

Patikros metu buvo patikrinta 10 teikėjų, kurie vykdė 95 kodo programas. Šiose mokymo programose yra numatytas praktinis mokymas ir pastaboje įrašyta, kad praktinio vairavimo užsiėmimams sudaromas praktinio mokymo apskaitos lapas ir vairuotojo pasiekimų vertinimo metodika. Nustatyta, kad visi 10 teikėjų yra pasitvirtinę metodikas ir pildo praktinio mokymo apskaitos lapus pagal pildymo instrukciją, nustatytą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. A1-112 patvirtintame *Kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos suteikimo ir periodinio mokymo tvarkos apraše*, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. A1-112 „Dėl Kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos suteikimo ir periodinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suderintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2007 m. kovo 30 d. raštu Nr. 2-14-1696). Pažymėtina, kad šis dokumentas yra galiojantis, tačiau jame nustatyti reikalavimai, neatitinka vėlesniuose švietimo ir mokslo ministro ir susisiekimo ministro pagal kompetenciją patvirtintuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų (pvz., mokytojų išsilavinimui, dokumentų apskaitos tvarkymui, įgytų kompetencijų vertinimui ir kt.).

4.4. Praktikos organizavimas ir apskaita

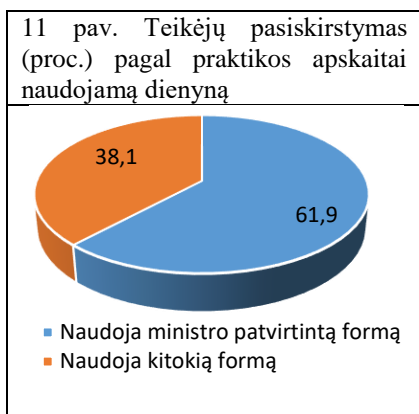
Patikros metu tikrintos 29 mokymo programos, kuriose numatytas praktinis mokymas darbo vietoje (toliau – praktika), tokias programas vykdė 21 teikėjas. Pagal *Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo* 37.5 papunktį, už praktikos darbo vietoje organizavimą ir koordinavimą atsakingą darbuotoją (toliau – praktikos koordinatorių) skiria į praktiką priėmęs fizinis ar juridinis asmuo (toliau – įmonė), o 37.6 papunktį – praktikai darbo vietoje vadovauti profesijos mokytoją – praktikos vadovą – skiria teikėjas. Abiejų reikalavimų laikėsi 15 (71,4 proc.) teikėjų.

Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo 37.7 papunktyje nurodyta, kad praktikos vadovas parengia praktikos programą, pagal kurią mokiniui nustatomos praktikos užduotys, ir pagal 37.10 papunktį – teikia rekomendacijas dėl vertinimo. Nustatyta, kad visų teikėjų praktikos vadovai

yra arba parengę programas ir rekomendacijas, arba naudoja mokymo programose esančius praktinio mokymo planus, programas ir jose numatytas rekomendacijas dėl vertinimo. Pažymėtina, kad daugelyje mokymo programų (pvz., Krautuvų vairuotojo (valstybinis kodas 261104108), Medkirčio (valstybinis kodas 161082101)) esančiose praktinio mokymo programose yra nurodytos konkrečios užduotys ir nustatyti jų vertinimo kriterijai, todėl didžioji dalis praktikos vadovų parengtų programų ir rekomendacijų dėl vertinimo yra perrašytos iš mokymo programų.

Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo 37.9 papunktyje reglamentuota, kad prieš pradėdami praktikos darbus, kuriuos atliekant bus naudojamos techninės priemonės (mašinos, įrenginiai, aparatai, prietaisai, įrankiai, įtaisai), mokiniai turi būti instruktuojami pasirašytinai profesinio mokymo dienynuose, vadovaujantis *Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašu* (LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2012 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr.V240). Nustatyta, kad mokinius pasirašytinai instruktavo ne visi teikėjai – dviejų teikėjų profesinio mokymo dienynuose nėra mokinių parašų.

Profesinio mokymo praktikos apskaita pagal *Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo* 21 punkto reikalavimą tvarkoma praktikos dienyne, kurio forma patvirtinta švietimo ir mokslo ministro.

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

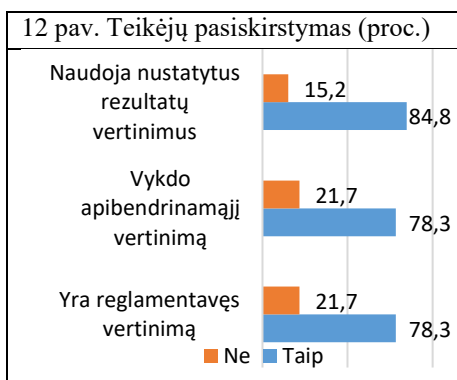
Nustatyta:

- 13 (61,9 proc.) teikėjų pildo patvirtintos formos praktikos dienynus pagal pildymo paaiškinimus (žr. 11 pav.).
- Trečdalis teikėjų naudoja pačių parengtos formos praktikos dienynus / žurnalus, kurie parengti pritaikant švietimo ir mokslo ministro patvirtintos formos Praktikos dienyną arba Darbo rinkos mokymo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V(8)-3 patvirtintą Mokinio praktikos žurnalą.
- Dalis teikėjų pildo Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus patvirtintos formos Mokinio praktikos žurnalą.
- Vienas teikėjas apskaitą veda darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

5. Mokinių pasiekimų vertinimas

5.1. Vertinimas mokymo proceso metu

Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo 22 punkte nurodyta, kad teikėjas turi reglamentuoti mokinių pasiekimų vertinimo mokymo procese būdą bei organizuoti apibendrinamąjį vertinimą moduliui ir (ar) mokymui pasibaigus.

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

Nustatyta:

- Susitarimų dėl vertinimo nėra priėmę 10 (21,7 proc.) teikėjų (žr. 12 pav.). Jų vadovų teigimu, vertinimas vykdomas vadovaujantis mokymo programų nuostatomis, todėl rengti atskirą tvarką yra netikslinga.
- Apibendrinamojo vertinimo nevykdė 10 (21,7 proc.) teikėjų. Teikėjų administracijos teigimu, toks vertinimas nėra numatytas mokymo programose.
- Tarpinių vertinimų (egzaminai, įskaitos), nustatytų Krautuvų vairuotojo (valstybinis kodas 261104108) mokymo programoje po kiekvienos mokymo dalies, nevykdė trys teikėjai. Dviejų teikėjų dienynuose yra įrašai apie vykdomą egzaminą, įskaitą, tačiau nėra įvertinimų – nėra įrodymų, ar apskritai organizuojamas atsiskaitymas arba, kaip organizuojamas atsiskaitymas mokiniui, kuris tą dieną nedalyvavo užsiėmimuose (įrašyta „n“ raidė).

Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašo 23 punkte nurodyta, kad patenkinamas vertinimas pateikiamas įrašais „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), „atlikta“ ar 4–10 balų įvertinimas (23.1 papunktis), nepatenkinamas – „neįskaityta“ („neįsk.“), „neatlikta“ ar 1–3 balų įvertinimas (23.2 papunktis).

Patikros metu nustatyti atvejai, kai teikėjai naudoja kitokius nei teisės akte nustatytus vertinimus:

- Patenkinamą rezultatą vertina 7–10 balų arba 6–10 balų (nepatenkinamą atitinkamai 1–6 balais ir 1–5 balais).
- Vertinant teorinę dalį naudoja įrašą „atestuotas“ arba „neatestuotas“ – teikėjo atstovo teigimu, taip jiems nurodė Valstybinė darbo inspekcija.
- Du teikėjai, vykdydami tą pačią mokymo programą, yra nustatę skirtingus patenkinamus (nepatenkinamus) įverčius.
- Dviejų teikėjų pateiktuose dienynuose nėra nė vieno įvertinimo.

5.2. Baigiamasis praktikos vertinimas

Švietimo ir mokslo ministro patvirtintoje praktikos dienyno formoje nurodyta, kad baigiamasis praktikos įvertinimas žymimas įrašais „atlikta“ arba „neatlikta“. Patikros metu rasta ir kitokių įvertinimų: „įsk.“, „geba naudotis įranga, įrenginiais“, „praktines užduotis įvykdė gerai / atliko tinkamai“, įvertinta pažymiu.

5.3. Baigiamasis mokymosi pasiekimų vertinimas

28 teikėjai vykdė mokymo programas, kurias baigus teikėjas organizuoja ir vykdo baigiamąjį vertinimą bei išduoda pažymėjimą (kodas 3105 arba 3106). Išsiaiškinta, kad beveik visi teikėjai – 27 (96,4 proc.) – baigiamąjį vertinimą organizavo ir vykdė pagal programose nustatytus reikalavimus.

Vieno teikėjo vykdytoje Apsaugos darbuotojo mokymo programoje (valstybinis kodas 260103208) nurodyta, kad, baigus programą, vykdoma šaudymo įskaita ir laikomas baigiamasis egzaminas. Pagal programą šaudymo įskaitos laikymo rezultatai įforminami įskaitos laikymo protokolu, tačiau teikėjas protokolo nerašė – įrašas apie įskaitą įrašytas Mokymo žurnale. Be to, išsiaiškinta, kad teikėjas vykdė tik vieną egzamino dalį – teorinių žinių patikrinimą, praktinių įgūdžių vertinimo neatliko – užskaitė šaudymo įskaitos įvertinimą.

Pažymėtina, kad Apsaugos darbuotojo mokymo programoje (valstybinis kodas 260103208) neaiškiai apibrėžtas teritorinės policijos įstaigos atstovo vaidmuo baigiamajame vertinime: vienoje vietoje nurodyta, kad jis „dalyvauja stebėtojo teisėmis“, kitoje – nurodoma, kad „testus ir uždavinius pateikia komisijoje dalyvaujantis policijos pareigūnas“. Esant šiam neaiškumui, vieni teikėjai teritorinės policijos įstaigos atstovą skyrė komisijos nariu, kuris ne tik pateikė užduotis, bet ir vertino mokinius, kitų teikėjų organizuotame baigiamajame vertinime policijos atstovas tik pateikė užduotis ir dalyvavo stebėtojo teisėmis.

5.4. Įgytų kompetencijų vertinimas

25 teikėjai vykdė programas, kurias baigus organizuojamas ir vykdomas įgytų kompetencijų vertinimas, įgyjama kvalifikacija ir išduodamas diplomas (kodas 4101 arba 4102). Pagal *Asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-15 „Dėl asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – *Asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašas*) 2 punkto nuostatą asmens įgytų kompetencijų vertinimą organizuoja ir vykdo profesinio mokymo teikėjo teisės aktų nustatyta tvarka pasirinkta akredituota kompetencijų vertinimo institucija. Pagal šio aprašo 21 punktą asmens įgytų kompetencijų vertinimo užduotį sudaro teorinės dalies (žinių) vertinimo testas ir praktinės dalies (gebėjimų) vertinimo užduotis.

Patikros metu nustatyti atvejai, kai įgytų kompetencijų vertinimas buvo atliekamas nesilaikant teisės akto reikalavimų:

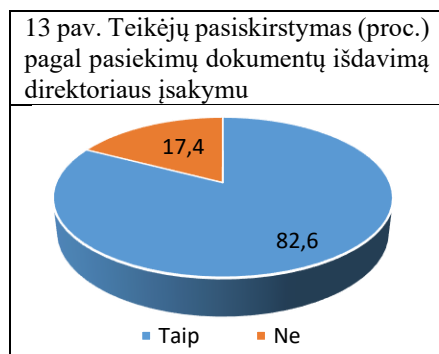
- Vertinant besimokiusiųjų pagal Medkirčio programas (valstybiniai kodai 261082102 ir 161082101) įgytas kompetencijas, nebuvo atliekamos praktinės dalies (gebėjimų) užduotys – į protokolą įrašytas teikėjo organizuoto ir vykdyto apibendrinamojo vertinimo praktinės užduoties įvertinimas.

- Vertinant besimokiusių pagal Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programą pradinę profesinę kvalifikacijai įgyti skubos tvarka (valstybinis kodas 265104112) įgytas kompetencijas, mokiniams buvo pateikti testų formos klausimai ir situacijų nagrinėjimo užduotys, tačiau praktinės dalies (gebėjimų) užduotys nebuvo pateiktos, į protokolą vietoj praktinės dalies (gebėjimų) vertinimo užduoties įvertinimo buvo įrašytas įvertinimų vidurkis iš praktinio mokymo apskaitos lapų. Tokia situacija galimai susidarė dėl to, kad kompetentingos institucijos, organizuodamos ir vykdydamos įgytų kompetencijų vertinimą, vadovavosi iš dalies *Asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu* ir iš dalies socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. A1-12 patvirtintu *Kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos suteikimo ir periodinio mokymo tvarkos aprašu* (suderinta su susisiekimo ministerija 2007 m. kovo 3 d. raštu Nr. 2-14-1696), kuris yra galiojantis, tačiau jame nustatyti reikalavimai neatitinka vėlesniuose švietimo ir mokslo ministro ir susisiekimo ministro pagal kompetenciją patvirtintuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

6. Mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų (toliau – pasiekimų dokumentai) išdavimas ir apskaita

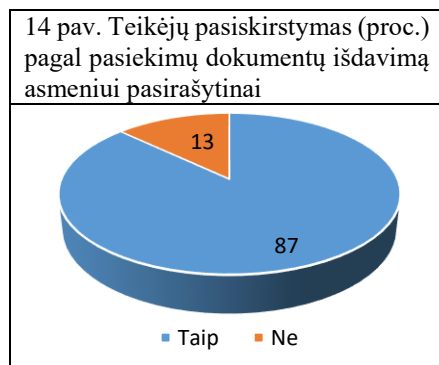
6.1. Dokumentų išdavimas

Profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio, formos ir išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-231 „Dėl profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio, formos ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – *Profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio, formos ir išdavimo tvarkos aprašas*), 12 punkte reglamentuota, kad sprendimai išduoti pasiekimų dokumentus patvirtinami teikėjo vadovo įsakymu.

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

formos ir išdavimo tvarkos aprašo 13 punktą pasiekimų dokumentai asmenims išduodami pasirašytinai, pagal 17 punktą – asmuo, negalintis atsiimti pasiekimų dokumento, teisės aktų nustatyta

Šaltinis: patikros metu surinkti duomenys

pasirašytinai, tačiau ne Profesinio mokymo diplomų ar Pažymėjimo išdavimo apskaitos lapuose arba ne tik šiuose apskaitos lapuose:

- Nebenaudojamose Diplomų ar pažymėjimų apskaitos knygose (jų naudojimas atšauktas

Nustatyta:

- 38 (82,6 proc.) teikėjai pasiekimų dokumentus išduoda vadovaudamiesi nustatyta tvarka (žr. 13 pav.).

- 8 (17,4 proc.) teikėjai nesilaikė minėtame apraše nurodyto reikalavimo pasiekimų dokumentus išduoti direktoriaus įsakymu. Dalies teikėjų atstovų teigimu, įsakymų nerašo, nes pasiekimų dokumentų išdavimas reglamentuojamas kituose dokumentuose (pvz., profesinio mokymo sutartyje, direktoriaus įsakymuose dėl mokymo organizavimo), nurodant, kad sėkmingai išlaikius egzaminus, mokiniui išduodamas atitinkamas mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas.

Pagal *Profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio*, 13 punktą pasiekimų dokumentai asmenims išduodami pasirašytinai, pagal 17 punktą – asmuo, negalintis atsiimti pasiekimų dokumento, teisės aktų nustatyta tvarka įgalioja kitą asmenį už jį pasirašyti ir paimti jam skirtą dokumentą. Patikros metu išsiaiškinta, kad 40 (87 proc.) teikėjų pasiekimų dokumentus išdavė pasirašytinai (žr. 14 pav.).

Nustatyti nesilaikymo atvejai:

- Mokymosi pasiekimų dokumentus siuntė registruotu paštu (3 (6,5 proc.) teikėjai).

- Išdavė pasirašytinai įmonių, kurios siuntė asmenis mokytis, vadovams, tačiau įgaliojimų, suteikiančių teisę paimti kitų asmenų diplomus, teikėjų atstovai (3 (6,5 proc.) teikėjai) nepateikė.

Fiksuoti atvejai, kai teikėjai profesinio mokymo diplomus ir pažymėjimus mokymo programas baigusiams asmenims išdavė ir pažymėjimus mokymo programas baigusiams asmenims išdavė

švietimo ir mokslo ministro 2012 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-209) (2 (4,3 proc.) teikėjai).

- Nebenaudojamoje vidaus reikalų ministro (1997 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. 340) patvirtintoje „Asmens bei turto saugotojų pirminio parengimo kursų baigimo knygoje“ (jį naudojimas atšauktas vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1V-464) (1 (2,2 proc.) teikėjas).
- Profesinio mokymo diplomų ar Pažymėjimo išdavimo apskaitos lapuose ir Diplomų ar Kvalifikacijos pažymėjimų apskaitos knygoje (4 (8,7 proc.) teikėjai).

6.2. 2016 m. pasiekimų dokumentų apskaita

Profesinio mokymo diplomo ir pažymėjimo turinio, formos ir išdavimo tvarkos aprašo 15 punkte nurodyta, kad kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų apskaita vykdoma kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų apskaitos žurnale, kuris formuojamas iš Mokinių registro. Šis žurnalas sudaromas iš Profesinio mokymo diplomų ir Pažymėjimų blankų gavimo apskaitos lapo, Profesinio mokymo diplomų ir Pažymėjimo bei Dublikato išdavimo apskaitos lapų, Neišduotų profesinio mokymo diplomų ir pažymėjimų blankų apskaitos lapo.

Patikros metu nustatyta, kad 2016 m. kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų apskaitos žurnalą formavo 36 (80,4 proc.) teikėjai, kiti 9 (19,6 proc.) teikėjai žurnalo neformavo: dažniausiai diplomų ir pažymėjimų blankų apskaitos lapus saugojo buhalterijoje, diplomų ir pažymėjimų išdavimo lapus kaupė mokinių asmens bylose.

Išvados

1. Licencijų registre registruoti 247 teikėjai, turintys licencijas vykdyti formaliojo (tęstinio) profesinio mokymo programas, tačiau trečdalis šių teikėjų programų nebevykdo.

2. Stokojama dermės profesinio mokymo programų įgyvendinimo teisiniame reglamentavime – nedera kai kurie skirtingų institucijų patvirtinti teisės aktai, nepanaikintas likviduotos Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus patvirtintų teisės aktų galiojimas. Teisės aktai neįpareigoja teikėjų kaupti asmens dokumentų kopijas; registruojant mokinius Mokinių registre, nėra privaloma nurodyti jų išsilavinimo, registruojant ne Lietuvos piliečius, nereikia nurodyti jų leidimo nuolat ar laikinai gyventi Lietuvoje. Tokia situacija klaidina teikėjus, sudaro galimybes pagal formaliojo (tęstinio) profesinio mokymo programas mokytis asmenims, neturintiems reikiamo išsilavinimo ar teisės mokytis.

3. Dalyje mokymo programų mokytojų išsilavinimui nustatyti aukštesni reikalavimai nei reglamentuota Švietimo įstatyme arba iš viso nenustatyti reikalavimai mokytojų dalykinei kvalifikacijai, darbo patirčiai ir pan. Dalies programų reikalavimai yra nebeaktualūs ir neatitinka realios situacijos.

4. Visi tikrinti teikėjai turi galiojančias licencijas vykdyti formalųjį profesinį mokymą.

5. Visų tikrintų teikėjų profesijos mokytojų išsilavinimas yra ne žemesnis nei nustatytas Švietimo įstatyme, daugumos teikėjų mokytojai turi mokymo programose nustatytą dalykinę kvalifikaciją, tačiau daugiau kaip trečdalis teikėjų dirbti mokytojais yra priėmę asmenis, neturinčius pedagogo kvalifikacijos ir neišklausiusius pedagoginių psichologinių žinių kurso.

6. Apie trečdalis tikrintų teikėjų nėra nustatę asmenų priėmimo mokytis tvarkos. Tokia pati dalis teikėjų priimtų mokinių pasirašytinai nesupažindina su vidaus tvarkos taisyklėmis. Visi teikėjai su mokiniais yra sudarę mokymosi sutartis, tačiau ketvirtadalis neregistruoja jų Mokymo sutarčių žurnale.

7. Mokymui organizuoti du trečdaliai tikrintų teikėjų yra sudarę mokymo tvarkaraščius. Kiti teikėjai tvarkaraščių nesudarė arba sudarė neatitinkančius nustatytų reikalavimų.

8. Trys ketvirtadaliai tikrintų teikėjų, vykdančių programas, kuriose numatytas praktinis mokymas darbo vietoje, jį organizuoja vadovaudamiesi teisės aktų nustatyta tvarka. Pažeidimai susiję su asmenų, kurie turi organizuoti, koordinuoti arba vadovauti mokymui, skyrimu, mokinių supažindinimu su darbo sauga ir praktinio mokymo apskaitos tvarkymui.

9. Didžioji dalis teikėjų mokymo apskaitą vykdo pačių parengtuose dienynuose / žurnaluose arba iš Švietimo aprūpinimo centro gautuose Mokymo apskaitos žurnaluose – švietimo ir mokslo ministro patvirtintų formų dienynai nepritaikyti tęstinio profesinio mokymo programų apskaitai.

10. Penktadalis tikrintų teikėjų nėra priėmę susitarimų dėl vertinimo ir nevykdo apibendrinamojo vertinimo, keli teikėjai naudoja kitokius nei teisės aktuose nustatytus vertinimus. Baigiamąjį vertinimą visi tikrinti teikėjai, išskyrus vieną, organizavo ir vykdė vadovaudamiesi nustatyta tvarka.

11. Kompetentingos institucijos, vykdydamos asmens įgytų kompetencijų vertinimą, ne visada vykdė praktinės dalies (gebėjimų) vertinimą.

12. Didžioji dalis tikrintų teikėjų mokymosi pasiekimus įteisinančius dokumentus išdavė ir vykdė jų apskaitą vadovaudamiesi teisės aktų reikalavimais. Nustatyta atvejų, kai dokumentų išdavimas nebuvo įformintas teikėjo vadovo įsakymu; dokumentai buvo išduoti kitiems asmenims be įgaliojimų arba siunčiami registruotu paštu; pasirašoma nebegaliojančiuose dokumentų apskaitos žurnaluose; neformuojamas Kvalifikacijos ir mokymosi pasiekimų dokumentų apskaitos žurnalas.

Siūlymai, rekomendacijos

1. Teikėjams:

1.1. užtikrinti, kad visi mokytojai turėtų pedagogo kvalifikaciją arba per metus nuo darbo mokytoju pradžios būtų išklause pedagoginių psichologinių žinių kursą ir turėtų mokymo programose nurodytą dalykinę kvalifikaciją.

1.2. organizuojant ir vykdant formalųjį profesinį mokymą, užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių mokinių priėmimą ir apskaitą, mokymo organizavimą ir apskaitą, mokinių pasiekimų vertinimą, mokymosi pasiekimus įteisinančių dokumentų išdavimą ir apskaitą, reikalavimų.

2. Švietimo ir mokslo ministerijai:

2.1. inicijuoti teisės aktų, reglamentuojančių formaliojo profesinio mokymo organizavimą ir vykdymą, suderinimą tarp Švietimo ir mokslo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Susisiekimo ministerijos.

2.2. teikti įvairių formų (informacija interneto svetainėje, elektroniniai biuleteniai ir kt.) konsultacijas teikėjams teisės aktų įgyvendinimo klausimais.

2.3. bendradarbiaujant su teikėjais, parengti ir patvirtinti trumpalaikių formaliojo (tęstinio) profesinio mokymo programų vykdymo apskaitai tinkamus dienynus.

2.4. nustatyti, kad teikėjams, vykdančioms formaliojo (tęstinio) profesinio mokymo programas, registruojant mokinius Mokinių registre, būtų privaloma nurodyti mokinių išsilavinimą, registruojant ne Lietuvos piliečius – nurodyti dokumentus, liudijančius teisę laikinai arba nuolat gyventi Lietuvoje.

2.5. papildyti *Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklės* nuostata, kad teikėjai, 3 metus nevykdę formaliojo profesinio mokymo programų, norėdami atnaujinti jų vykdymą, Švietimo ir mokslo ministerijai turi pateikti informaciją apie žmogiškųjų ir materialinių išteklių atitiktį programose nustatytiems reikalavimams.

3. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui:

3.1. užtikrinti, kad naujai parengtose arba atnaujintose formaliojo profesinio mokymo programose būtų nustatyti reikalavimai mokytojų dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai), o nustatytas reikalavimas mokytojų turimam išsilavinimui nebūtų aukštesnis už reglamentuotą Švietimo įstatyme.

Departamento direktorius

Aidas Aldakauskas

TIKRINTŲ ŠVIETIMO TEIKĖJŲ SĄRAŠAS

1. Graičiūno aukštoji vadybos mokykla, UAB (su padaliniais)
2. A. Gailiaus firma „ARVAIRA“
3. A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma
4. AB „Umega“
5. Akcinė bendrovė VAKARŲ LAIVŲ GAMYKLA
6. Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“
7. Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centras
8. Alytaus kolegija
9. IĮ NUTSUBIDZE VAIRAVIMO MOKYKLA
10. Irmanto Jagmino UAB
11. Kauno rajono darbo rinkos mokymo centras
12. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai
13. Marijampolės kolegija
14. Mokykla „Art of Beauty“
15. P. Šostuchos įmonė „Pajudinyš“
16. Tauragės policijos asociacija
17. UAB „Verslo Aljansas“ (su padaliniais)
18. UAB „ALGOS“ SAUGOS TARNYBA
19. UAB „D. Adomavičiaus vairavimo mokykla“ (su padaliniais)
20. UAB „EKSKOMISARŲ BIURAS“ (su padaliniais)
21. UAB „Gyvenimo veidrodis“ (su padaliniais)
22. UAB „Kauno liftai“ (su padaliniais)
23. UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“ (su padaliniais)
24. UAB „POLONEZAS“
25. UAB „Prizmė“ (su padaliniais)
26. UAB „SOTERUS“
27. UAB „Takoskyra“ (su padaliniais)
28. UAB „Vaido Sejūno vairavimo mokykla“
29. UAB „Vairolita“
30. UAB LT respublikos vairavimo mokykla
31. UAB Mokymo centras „Automobilis“
32. UAB Saugaus darbo centras
33. UAB „Šukuosenų studija“ (su padaliniais) ;
34. Uždaroji akcinė bendrovė „AMATŲ MOKYMO CENTRAS“ (su padaliniais)
35. Uždaroji akcinė bendrovė „GIRTEKA“ “ (su padaliniais)
36. Uždaroji akcinė bendrovė „Iki“
37. Uždaroji akcinė bendrovė „Rigveda“ (su padaliniais)
38. Uždaroji akcinė bendrovė „SABELIJA“ (su padaliniais)
39. Uždaroji akcinė bendrovė „Vlantana“
40. Uždarosios akcinės bendrovės „Telšių praktika“ dailių amatų mokykla
41. Viešoji įstaiga „Nauja kvalifikacija“ (su padaliniais)
42. Viešoji įstaiga „Sveikatos ir grožio akademija“
43. Viešoji įstaiga Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kokybės vadybos centras
44. Viešoji įstaiga Vilniaus saugos mokymo centras (su padaliniais)
45. Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai
46. VšĮ Energetikų mokymo centras (su padaliniais)

PATIKROS APIMTYS

Eil. Nr.	Teikėjas / licencijos gavimo metai	Tikrintos mokymo programos (toliau – MP)			Tikrinimo apimtis	
		Kodas	Pavadinimas	Baigus išduodamas dokumentas	Mokymo grupių skaičius	Mokymo vietų (padalinių) skaičius
1.	Graičiūno aukštoji vadybos mokykla, UAB / 1993 m.	362041301	Administracijos darbuotojo MP	Diplomas	1	1
2.	A. Gailiaus firma „ARVAIRA“ / 2013 m.	261104108	Krautuvų vairuotojo MP	Diplomas	1	1
3.	A. Vosylienės mokymo konsultacinė firma / 2000 m.	260102202	Darbininko, dirbančio aukštalipio darbus, MP	Pažymėjimas	1	1
		560071307	Garų ir karšto vandens vamzdinių priežiūros meistro MP	Pažymėjimas	1*	
4.	AB „Umega“ / 1995 m.	261084002	Elektrinių krautuvų ir vežimėlių vairuotojo MP	Diplomas	1	1
5.	Akcinė bendrovė VAKARŲ LAIVŲ GAMYKLA / 2005 m.	260104103	Nuo žemės valdomų tiltinių kranų operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	1
		260102204	Kėlimo platformų ir jų įrangos operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
6.	Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ / 1996 m.	261104104	Geležinkelio transporto kelių darbininko MP	Diplomas	1	1
		262104111	Traukinių derintojo MP	Diplomas	1	
7.	Akmenės rajono jaunimo ir suaugusiųjų švietimo centras / 2004 m.	161101301	Pagalbinio virtuvės darbuotojo MP	Diplomas	1	1
		162072301	Drabužių mazgų siuvėjo MP	Diplomas	1	
8.	Alytaus kolegija / 2010 m.	362041101	Apskaitininko MP	Diplomas	1	1
9.	II NUTSUBIDZE VAIRAVIMO MOKYKLA / 2010 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
10.	Kauno rajono darbo rinkos mokymo centras / 2015 m.	262104107	SM kategorijos savaeigių mašinų vairuotojo (traktorininko) MP	Pažymėjimas	1*	1
11.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai / 2006 m.	261081106	Ūkininkavimo pradmenų MP	Pažymėjimas	1*	1
12.	Marijampolės kolegija / 2003 m.	261081106	Ūkininkavimo pradmenų MP	Pažymėjimas	1*	1
13.	Mokykla „Art of Beauty“ / 2009 m.	440101203	Higieninės kosmetikos kosmetiko MP	Diplomas	1	1
		440091501	Masažuotojo MP	Diplomas	1	
14.	P. Šostuchos įmonė „Pajudinsys“ / 2013 m.	260103208	Apsaugos darbuotojo MP	Pažymėjimas	1	1

		260103202	Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai MP	Pažymėjimas	1	
15.	Tauragės policijos asociacija / 2002 m.	260103208	Apsaugos darbuotojo MP	Pažymėjimas	1	1
16.	UAB „Verslo aljansas“ / 2011 m.	261082102	Medkirčio MP	Diplomas	1 / 1*	7
		261104101	Autokrautuvo vairuotojo MP	Diplomas	1	
		261082103	Medžio želdinių ir žolės pjovėjo MP	Pažymėjimas	1	
		260082101	Miško ruošos darbų vadovo MP	Pažymėjimas	1	
		560102208	Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto, dirbančio visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	1	
		260102202	Darbininko, dirbančio aukštalipio darbus, MP	Pažymėjimas	2	
		161082101	Medkirčio MP	Diplomas	1	
		260102204	Kėlimo platformų ir jų įrangos operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
		260071304	Automatizuotų katilų, kūrenamų dujomis ir skystu kuru, operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
17.	UAB „ALGOS“ SAUGOS TARNYBA / 2003 m.	260103208	Apsaugos darbuotojo MP	Pažymėjimas	1	1
		260103202	Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai MP	Pažymėjimas	1	
18.	UAB „D. Adomavičiaus vairavimo mokykla“ / 2013 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinėi profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
19.	UAB „EKSKOMISARŲ BIURAS“ / 1997 m.	260103208	Apsaugos darbuotojo MP	Pažymėjimas	2	3
		260103202	Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai MP	Pažymėjimas	2	
20.	UAB „Gyvenimo veidrodis“ / 2004 m.	262101204	Plataus profilio kirpėjo MP	Diplomas	1	2
		262101201	Manikiūrininko MP	Diplomas	1	
		362101202	Plataus profilio kirpėjo MP	Diplomas	1	
21.	Irmanto Jagmino UAB / 2013 m.	260104108	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti periodinio MP	Pažymėjimas	1	1
		265104112	Motorinių transporto priemonių	Diplomas	1	

			kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka			
22.	UAB „Kauno liftai“ / 2015 m.	261104103	Plataus profilio liftininko MP	Diplomas	1	1
23.	UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“ / 2008 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
24.	UAB „POLONEZAS“ / 2012 m.	260103209	Pirotechnikų MP	Pažymėjimas	1	1
25.	UAB „Prizmė“ / 2001 m.	260102202	Darbininko, dirbančio aukštalipio darbus, MP	Pažymėjimas	1	1
		262072309	Siuvėjo- operatoriaus MP	Diplomas	1	
26.	UAB „SOTERUS“ / 2010 m.	560102202	Darbdavio, darbdaviui atstovaujančio asmens, atliekančio darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	1	1
27.	UAB „Takoskyra“ / 2015 m.	362101202	Plataus profilio kirpėjo MP	Diplomas	2	3
		262101201	Manikiūrininko MP	Diplomas	2	
		362041601	Pardavėjo MP	Diplomas	1	
28.	UAB „Vaido Sejūno vairavimo mokykla“ / 2014 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
		265104108	Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	
29.	UAB „Vairolita“ / 2011 m.	260104108	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti periodinio MP	Pažymėjimas	1	1
		265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP	Diplomas	1	

			pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka			
30.	UAB LT respublikos vairavimo mokykla / 2013 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
		260104108	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti periodinio MP	Pažymėjimas	1	
31.	UAB Mokymo centras „Automobilis“ / 1987 m.	261071502	Suvirintojo elektra MP	Diplomas	1	1
32.	UAB Saugaus darbo centras / 2010 m.	560102208	Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto, dirbančio visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	1	1
33.	UAB „Šukuosenų studija“ / 2014 m.	362101202	Plataus profilio kirpėjo MP	Diplomas	2	2
34.	Uždaroji akcinė bendrovė „AMATŲ MOKYMO CENTRAS“ / 1994 m.	261104108	Krautuvų vairuotojo MP	Diplomas	1	3
		262071504	Metalo suvirtintojo bei pjaustytojo elektra ir dujomis MP	Diplomas	2	
		262073216	Pastatų renovatoriaus rengimo programa	Diplomas	1	
		262072204	Medienos apdirbimo staklininko MP	Diplomas	1	
35.	Uždaroji akcinė bendrovė „GIRTEKA“ / 2013 m.	260104108	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti periodinio MP	Pažymėjimas	2	2
		265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	
36.	Uždaroji akcinė bendrovė „Iki“ / 1993 m.	260073205	Krovinių kabinėtojo MP	Pažymėjimas	1	1
		260102204	Kėlimo platformų ir jų įrangos operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
37.	Uždaroji akcinė bendrovė „Rigveda“ / 2014 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei	Diplomas	1	2

			kvalifikacijai įgyti skubos tvarka			
		261104108	Krautuvų vairuotojo MP	Diplomas	1	
38.	Uždaroji akcinė bendrovė „SABELIJA“ / 1995 m.	560102202	Darbdavio, darbdaviui atstovaujantį asmens, atliekančio darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	4	4
		560102208	Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto, dirbančio visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	3	
39.	Uždaroji akcinė bendrovė „Vlantana“ / 2013 m.	265104112	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų MP pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	Diplomas	1	1
		260104108	Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti periodinio MP	Pažymėjimas	1	
40.	Uždarosios akcinės bendrovės „Telšių praktika“ dailių amatų mokykla / 1996 m.	560102203	Darbdavio įgalioto asmens, atliekančio darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse, MP	Pažymėjimas	1	1
41.	Viešoji įstaiga „Nauja kvalifikacija“ / 2009 m.	260071101	Slėginių indų operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	2
		260073205	Krovininių kabinėtojo MP	Pažymėjimas	1	
		260071307	Technologinių dujas deginančių įrenginių operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
42.	Viešoji įstaiga „Sveikatos ir grožio akademija“ / 2014 m.	M44101202 (specializuotų mezoterapinių procedūrų modulis (581501) ir žmogaus biologijos ir higienos kompleksinių priežiūros metodų modulis (581502))	Higieninės kosmetikos kosmetiko MP	Pažymėjimas	1	1

43.	Viešoji įstaiga Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kokybės vadybos centras / 1997 m.	260104103	Nuo žemės valdomų tiltinių kranų operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	1
		260073205	Krovinių kabinėtojo MP	Pažymėjimas	1	
44.	Viešoji įstaiga Vilniaus saugos mokymo centras / 2001 m.	260103208	Apsaugos darbuotojo MP	Pažymėjimas	2	2
		260103202	Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai MP	Pažymėjimas	1	
45.	Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai / 2006 m.	560102202	Darbdavio, darbdaviui atstovaujančio asmens, atliekančio darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijas visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	1	1
		560102208	Darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto, dirbančio visų ekonominės veiklos rūšių įmonėse MP	Pažymėjimas	1	
46.	VšĮ Energetikų mokymo centras / 2007 m.	260073205	Krovinių kabinėtojo MP	Pažymėjimas	1	5
		260071307	Technologinių dujas deginančių įrenginių operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
		261104108	Krautuvų vairuotojo MP	Diplomas	1	
		560104104	Kėlimo kranų darbo vadovo MP	Pažymėjimas	1	
		261082102	Medkirčio MP	Diplomas	1	
		260082101	Miško ruošos darbų vadovo MP	Pažymėjimas	1	
		260104103	Nuo žemės valdomų tiltinių kranų operatoriaus MP	Pažymėjimas	1	
Iš viso					105	71

* mokėsi tik eksternai